

Sygn. akt: III AUa 756/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Lucyna Guderska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. w Łodzi

sprawy **K. C. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 marca 2013 r., sygn. akt: VIII U 171/13;

1. **oddala apelację;**

2. **przekazuje organowi rentowemu odwołanie pełnomocnika E. C. (1) od decyzji z 21 lipca 2006 roku zawarte w protokole przyjęcia oświadczenia woli z 9 listopada 2007 roku – celem nadania biegu w trybie art. 477⁹ § 2 k.p.c.**

Sygn. akt III AUa 756/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 17 stycznia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał E. C. (1) na stałe prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 listopada 2007 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W odwołaniu od tej decyzji K. C. (1), mąż E. C. (2), będący jej pełnomocnikiem, wniósł o jej zmianę przez przyznanie wypłaty świadczenia od 1 marca 2006 r.

Postanowieniem z 30 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zawiesił postępowanie w sprawie z uwagi na to, że E. C. (1) zmarła w dniu (...)r., zaś postanowieniem z 16 stycznia 2013 r. Sąd ten podjął zawieszono postępowanie w sprawie z udziałem K. C. (1) w charakterze następcy prawnego odwołującej się.

Zaskarżonym wyrokiem z 12 marca 2013r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 31 marca 2006 r. E. C. (1) wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z 21 lipca 2006r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. odmówił E. C. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na brak udokumentowania wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych. E. C. (1) nie złożyła odwołania od powyższej decyzji.

W dniu 14 listopada 2007 r. E. C. (1) wystąpiła z kolejnym wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 17 stycznia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał E. C. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do

pracy od 1 listopada 2007 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie jest nieuzasadnione, gdyż decyzja organu rentowego przyznająca świadczenie E. C. (1) od 1 listopada 2007 r. została wydana prawidłowo.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 129 ust 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Sąd podniósł, że sporną decyzją z 17 stycznia 2008 r. ZUS przyznał E. C. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 listopada 2007 r., czyli od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Zdaniem Sądu I instancji, ZUS nie mógł przyznać świadczenia od 1 marca 2006 r., czyli od daty wcześniej złożonego wniosku o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ wniosek ten został prawomocnie - negatywnie rozstrzygnięty decyzją oddalającą z dnia 21 lipca 2006 r., a E. C. (1) nie złożyła odwołania od tej decyzji.

W związku z powyższym Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył K. C. (2), wnosząc o jego zmianę i wypłatę zaległych świadczeń rentowych po zmarłej E. C. (1) za okres od 1 marca 2006 r. do 31 października 2007 r.

Skarżący podniósł, że 31 marca 2006 r., w imieniu niepełnosprawnej umysłowo żony, E. C. (1) wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Po wielomiesięcznym braku reakcji organu rentowego na ten wniosek, wczesną jesienią 2006 r. w siedzibie ZUS w Ł. ustnie poinformowano go, że z uwagi na brak udokumentowania wymaganych okresów składkowych decyzja jest odmowna, chyba, że uzupełni braki. Będąc przekonany, że sprawa jest w toku, próbował uzyskać informację, co ma zrobić i jakie dokumenty uzupełnić, jednak nikt nie chciał lub też nie potrafił wyjaśnić, co w tej sytuacji ma zrobić. W końcu jesienią 2007 r. po interwencji w Ministerstwie Pracy ZUS w Ł. przyznał E. C. (1) rentę. Skarżący podniósł, że nic w dokumentacji jego żony się nie zmieniło. Jedynie ZUS wypełnił w jego imieniu druk (...) (dotyczący jego, nie żony, działalności). Podał, że w ZUS-ie poproszono go o wypełnienie wniosku w celu przyznania żonie renty, co uczynił w jej imieniu 14 listopada 2007 r. Podkreślił, że był cały czas przekonany, że czynności wykonywane przez niego i urzędników toczą się w ramach postępowania z wniosku złożonego 31 marca 2006 r. Dopiero pod koniec listopada 2007 r. otrzymał decyzję odmawiającą prawa do renty dla żony (znak (...)/15) wydaną jako odpowiedź na wniosek z 31 marca 2006 r. Skarżący podniósł, że ponieważ między 31 marca 2006 r. a 17 stycznia 2008 r. w dokumentacji E. C. (1) nie zmieniło się absolutnie nic, wskazuje to, że wystarczające dokumenty do przyznania świadczenia były w dyspozycji organu rentowego od początku. Nadmienił, że E. C. (1) od ukończenia studiów przez 25 lat nieprzerwanie pracowała płacąc wszystkie wymagane składki.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja, jako nieuzasadniona, podlega oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj, od spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Reguła powyższa wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku, co w literaturze przedmiotu uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń. Można więc powiedzieć, że jakkolwiek same świadczenia z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych nie ulegają przedawnieniu (z wnioskiem można wystąpić w każdym czasie), to przedawnieniu ulega roszczenie o wypłatę tych świadczeń w sytuacji nie zgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę po nabyciu prawa do nich (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 listopada 2001r., UKN 607/00 (OSNPUSiSP 2003/16/188)).

Odnosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy w pełni zaakceptować stanowisko Sądu I instancji, że w objętej sporem decyzji z 17 stycznia 2008r. organ rentowy prawidłowo określił datę przyznania ubezpieczonej świadczenia od 1 listopada 2007r. Nie ulega wątpliwości, że decyzja ta została wydana w wyniku uwzględnienia wniosku E. C. (1) złożonego w dniu 14 listopada 2007r. o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Tym samym wypłata tego świadczenia, stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 z późn. zm.), mogła nastąpić najwcześniej od miesiąca, w którym zgłoszono ten wniosek.

Jak słusznie podniósł Sąd Okręgowy, pierwszy wniosek o przyznanie E. C. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, złożony w dniu 31 marca 2006r., został załatwiony decyzją odmowną organu rentowego z 21 lipca 2006r. z uwagi na brak posiadania przez wnioskodawczynię wymaganych 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy. Jak wynika z akt ZUS decyzja ta została wysłana 24 lipca 2006r., a ubezpieczona nie złożyła odwołania od tej decyzji. Jednocześnie Sąd Apelacyjny zauważa, że w aktach tych znajduje się protokół przyjęcia oświadczenia woli z 9 listopada 2007r., z którego wynika, iż mąż ubezpieczonej K. C. (1) oświadczył, że wnioskodawczyni nie otrzymała decyzji z 21 lipca 2006r. i wnosi o jej przesłanie na adres domowy oraz „wnosi o ponowne rozpatrzenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie dokumentów znajdujących się w ZUS złożonych do wniosku (...) z 2006r.” (dowód: protokół k. 115 akt ZUS). Również w listopadzie 2007r. złożone zostało pełnomocnictwo udzielone K. C. (1) przez E. C. (1) do reprezentowania jej „we wszystkich jej sprawach we wszystkich urzędach” (dowód: pełnomocnictwo k. 7 akt ZUS). W ocenie Sądu Apelacyjnego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, organ rentowy winien potraktować oświadczenie złożone w dniu 9 listopada 2007r. przez K. C. (2) jako odwołanie od decyzji odmawiającej prawa do renty z 21 lipca 2006r. i nadać mu bieg, stosownie do treści art. 477.9 § 2 kpc.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w punkcie drugim sentencji.